

ГНУЧКИЙ РЕЖИМ КУРСОУТВОРЕННЯ

студент Чорнуха В.М.,

доц. Зайцев О.В.

Вибір оптимального валютного режиму, який би повного мірою відповідав сучасним реаліям і забезпечував прискорення економічного розвитку країни, є одним з актуальних питань сьогодення. Це зумовлено тим, що валютно-курсова політика впливає на всі сектори економіки й зачіпає інтереси всіх суб'єктів валютного ринку. Останнім часом в Україні здійснюються заходи, спрямовані на наближення офіційного валютного курсу гривні до ринкового. Стимулом для подальшого надання гнучкості гривні також є можливе поліпшення оцінки ризиків України як країни, яка застосовує курсовий режим керованого плавання, що також підтверджує необхідність ґрунтовного дослідження можливих наслідків для економічного розвитку країни залежно від напрямку тренду обмінного курсу національної валюти [1].

Забезпечуючи стабільність національної грошової одиниці Національний банк досить ретельно вивчає всі можливі наслідки укріплення чи знецінення гривні для економічного розвитку України [2].

Особливістю гнучкого режиму курсоутворення є волатильність обмінного курсу, що призводить до посилення валютних ризиків й зумовлює необхідність ґрунтовного дослідження можливих наслідків ревальвації гривні за секторами економіки. Такий підхід, з одного боку, сприятиме окресленню орієнтирів для суб'єктів ринку, а з іншого — допоможе в визначити оптимальний діапазон коливань валютного курсу на різних стадіях економічного розвитку.

Перш за все, еластичність впливу обмінного курсу проявляється через динаміку торговельного балансу країни. Зміна торговельних потоків унаслідок девальвації називається ефектом кривої J, сутність якого полягає в тому, що в умовах знецінення валюти торговельний баланс спочатку погіршується у зв'язку з підвищенням вартості імпортової складової, проте в подальшому цей негативний ефект змінюється на протилежний завдяки зменшенню обсягу імпорту та нарощенню експорту.

Посилення девальваційних тенденцій та погіршення платіжного балансу може також відбутися внаслідок кризових явищ у країнах - партнерах. За умов

плаваючого режиму курсоутворень зростання дефіциту платіжного балансу стримується девальвація валюти.

За дослідженнями МВФ, коливання валютного курсу в Україні призводить до зміни індексу споживчих цін на 25-30 %, що значно менше порівняно з іншими країнами 40-50%. Також вважається, що 10% ревальвація національної валюти сприяє 2% зниженню рівня інфляції.

Валютний курс також впливає на обсяг грошової маси в країні. Зокрема, враховуючи те, що значна маса депозитів і кредитів зосереджена в іноземній валюті, ревальвація гривні спричинить зменшення їх обсягу в перерахунку на національну валюту. Натомість девальвація, навпаки, призведе до їх зростання [3, с. 21-23].

Внаслідок ревальвації відбудеться знецінення заощаджень населення в іноземній валюті у формі депозитів, так і у формі грошових вкладів, зосереджених поза банківською системою [4].

Ревальваційна тенденція спостерігається певний час, що дає можливість населенню реалізувати свої заощадження в іноземній валюті, підвищуючи попит на гривню та знижуючи рівень доларизації. Наявність надлишкової пропозиції валюти на ринку буде причиною посилення тиску на гривню в бік ревальвації.

Гнучкий режим курсоутворення супроводжується мінливістю позитивних та негативних наслідків для суб'єктів ринку через зміну динаміки обмінного курсу гривні, її тривалість та величину тренду. Це зумовлює необхідність урахування валютних ризиків як на рівні держави, так і суб'єктами ринку в умовах надання більшої гнучкості національній валюті [5].

Список використаної літератури:

1. Зайцев, А. Путеводитель по валютному миру / А. В. Зайцев // Знание - сила. – 2007. – № 1. – С. 95 - 99.
2. Баранова, А.С. Проблеми забезпечення сталості грошової одиниці України / А.С. Баранова, О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку: тези доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників,

аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні та 60-річчю СумДУ, 21-25 квітня 2008 р. - Суми: СумДУ, 2008. - Т.2. - С. 49-50.

3. Зайцев, О.В. Гроші та кредит : конспект лекцій для студ. спец. 6.030508 "Фінанси і кредит", 6.030504 "Економіка підприємства", 6.030507 "Маркетинг", 6.030601 "Менеджмент і адміністрування" усіх форм навчання / О.В. Зайцев, О.В. Галахова. - Суми : СумДУ, 2009. - 150 с.

4. Шнітке, Я.Ю. Проблеми готівкового обігу / Я.Ю. Шнітке, О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку: тези доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні та 60-річчю СумДУ, 21-25 квітня 2008 р. — Суми: СумДУ, 2008. — Т.2. — С. 11.

5. Зайцев, О.В. Природа грошей в дослідженнях сучасних економістів / О.В. Зайцев, В.О. Коломієць // Економічні проблеми сталого розвитку : тези доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту, 17-25 квітня 2007 р. — Суми : СумДУ, 2007. — Т.1. — С. 114-115.

Чорнуха, В. М. Гнучкий режим курсоутворення [Текст] / В. М. Чорнуха, О. В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку : збірник тез доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні (21-24 квітня 2009 р.). - Суми : СумДУ, 2009. - Ч.1. - С. 195-196.